

SKÄRGÅRDEN

Från Grisslehamn till Landsort • Grundad 1998 • Nr 23 • 7 juni 2018 • Pris 12 kronor

Landsortsbor kritiserar SFV för usel information

Efter ett filterfel trängde saltvatten in i dricksvattnet på ön. Statens fastighetsverk som sköter öns avsaltningsanläggning

gick inte ute med någon allmän information om läckan till sina kunder. Dåligt, tycker öborna.

SIDAN 3

Ornö skärgårdshotell invigt

I lördags samlades närmare 200 personer för att inviga Ornö's nyaste hotell med mat, dryck och mingel.

– Otroligt positivt! sa ägarinnan Margareta Stenbock von Rosen.

SIDAN 11

Bra vattenreserver trots torka

– Vi fick mycket nederbörd under hösten vilket gjort att vi haft en bra start inför året, säger Fredrik Theolin, Sveriges geologiska undersökning.

SIDAN 2

Idéprogram ska visa Ornö vägen

Under länsstyrelsens satsning Ö för ö har arbetet påbörjats med att ta fram en gemensam vision för Ornö med målet att ön ska bli södra skärgårdens centralpunkt.

SIDAN 7

Rattar öns egen tidning

Bo Zetterlund, redaktör för Ljusteröposten, har drivit tidningen sedan 2012.

– Jag har lärt mig otroligt mycket om Ljusterö och börjar bli en av dem som kan en del om hur den här ön fungerar, säger han.

SIDAN 17

Landstingsråd storstädar på Finnhamn

SIDAN 11

Satsar på ny hamn

Resarö båtklubbs bryggor är gamla och slitna. Nu satsar klubben stort för att modernisera sin hamnanläggning.

SIDAN 9

Många motorsågsproffs på Äpplarö

Tack vare en stor naturvårdssatsning är Äpplarö kanske den ö i skärgården där det bor flest utbildade skogsarbetare. De bo-

ende som kollektivt äger den mesta av marken lägger mycket tid på att värda landskapet.

SIDORNA 12-13

Högt lufttryck gav lågt vatten

SIDAN 5

De informerar inte om någonting

SIDAN 3

Lånad boskap håller öarna öppna

SIDAN 14

Man har även haft en kurs bara för tjejer som blev väldigt uppskattad.

Röjning skapar sammanhållning

Äpplarö i mellersta skärgården är med stor sannolikhet den ö som har högst andel utbildade skogsarbetare. Tack vare en omfattande naturvårdsåtgärder har nu var fjärde på ön motorsågskörkort. På Äpplarö äger de boende på ön marken kollektivt genom en förening och lägger ner mycket tid och energi på att vårda landskapet.

Ön som är cirka tre kilometer lång och fem kilometer bred befolkas av drygt 40 hushåll, alla sommarboende, förutom en familj som arrenderar betesmarkerna på ön och hjälper till att hålla markerna öppna genom röjning och fårbete med sina Klöv-

sjöfår. All mark som inte är tomtmark ägs av en förening som heter Äpplarö naturvårdsförening, där alla är medlemmar. Vilket innebär att de boende på ön faktiskt äger sin egen ö tillsammans.

Det har de lite otippat nog bland annat varuhusfamiljen Ahlén att tacka för. De köpte en gång i tiden en stor del av ön för sommarboende. Så småningom när sonen Gösta Ahl-en, som ärvt företaget och marken, började bli till åren skänkte han all mark till de boende på ön. Då bildades Äpplarö Naturvårdsförening för att förvalta marken

och idag ägs i stort sett hela ön kollektivt av medlemmarna i föreningen.

Magnus Rignell är biolog i grunden och har varit ordförande i Äpplarö Naturvårdsförening i flera år, precis som sin pappa var innan honom. Sommarhuset på Äpplarö har varit i släkten i hundra år och Magnus har spenderat somrarna på ön sedan han föddes.

– Jag är intresserad av landskapsvård och har alltid gått och spanat på vad vi borde göra för att hindra markerna från att växa igen. Varje år har vi arbetsdagar då medlemmarna bjuds in för att röja

ett område eller elda, sköta markerna helt enkelt. 2012 kom det en ny lagstiftning som innebär att man behöver ha motorsågskörkort för att använda motorsåg utanför sin egen tomt. Då tog jag kontakt med en instruktör som vi bjöd ut och hade en motorsågskörkortkurs, säger Magnus Rignell.

KURSEN BLEV så populär att de körde en till året därpå med ytterligare åtta platser, och sedan en till, och en till. – Inte en enda tjej hade gått de första åren och vi hörde

att det var flera som anmält sig men hoppat av när de fick höra att det bara var killar som var anmälda. Därför togs initiativet att göra en ren tjejkurs också, och nu är det i många familjer bara frun som har gått kursen och får köra motorsåg. På Äpplarö har vi tuffa tjejer, säger Magnus Rignell och fortsätter:

– Kursledaren sa att tjejer generellt sett är mycket bättre på att lyssna på och göra som han säger under kurserna. Killarna tror som vanligt att de kan allt från början. Motorsåg har en liten macho stämpel och därför var det så

FOTO: MAGNUS RIGNELL

Två gånger om året har Äppelrö naturvårdsförening arbetsdagar och uppslutningen brukar vara stor.

FOTO: MAGNUS RIGNELL

FOTO: SANNA BERGLUND

Totalt har nu 20 av de boende på Äppelrö tagit motorsägs-körkort.

”Kursledaren sa att tjejer generellt sett är mycket bättre på att lyssna på och göra som han säger under kurserna.

på Äppelrö

kul att det blev en tjejkurs. Kurserna har hållits över en långhelg och efter avslutad kurs har deltagarna både ett A- och ett B-körkort. A-delen handlar om säkerhet och utrustning medan B-delen är mer inriktad på fallteknik.

– Jag tror att alla som har gått kurserna har blivit väldigt engagerade. Helt plötsligt får man upp ögonen för ett helt nytt område. Alla har ju väldigt stora tomter på Äppelrö så många har nytta av kursen även hemma på tomten. Nu har 20 av 80 vuxna medlemmar i föreningen gått kursen,

vilket man måste säga är ett stort antal, säger Magnus.

Kombinerat nytta med nöje går det åt en hel del träd när man ska öva sågning. För en kurs på 4 dagar behöver man nästan 10 träd per man eller cirka 70 träd totalt som man sedan också ska ta hand om. Förra sommaren anlätades 10 ungdomar från ön som fick sommarjobb med att röja sly och säga upp ved.

– Det är ju en strategi för att se till att nästa generation också får en känsla för ön. Det är en stolthet i att hjälpa till. Många ser nog också, även om de kanske inte kan sätta

fingret på det, hur ön förändras om man inte gör någonting. Det växer upp sly och granskog på åkrar och ängsmarker och man saknar blom-morna man såg när man var barn. Det är ett värde i sig som vi måste värda. Det sköter sig inte själv. Lämna vi det fritt, och det finns det många exempel på ute i skärgården, då växer allt igen.

Och det är viktigt att alla hjälps åt för skötselbehovet är stort. Två tredjedelar av markerna på Äppelrö behöver röjas och hålls öppna. Halva Äppelrö är ett naturreservat men det är inte de

delarna som har de första naturvärdena.

– Förr ritade man inte in äkermarkerna i naturreservatet för där tänkte man att man skulle odla. Men egentligen är det ängarna och framförallt markerna runt omkring som har de stora naturvärdena eftersom den största biologiska mångfalden finns där marken har sköts om och brukats.

SEDAN ETT PAR är tillbaka är Äppelröborna också involverade i ett projekt för att ta tillvara på öns gamla ekar, tillsammans med länsstyrelsen.

– Vi har många potentiella jätteträd och det är de markerna runt omkring som vi har fått pengar för att värda. En gammal ek kan hysa över 1 000 andra arter så det är ett enormt viktigt träd i vår natur.

Att alla äger marken tillsammans tror Magnus bidrar till ett stort engagemang på ön, eftersom man som medlem på ett sätt värder sin egen tomt. Ett annat knep för att få folk att hjälpa åt är att fokusera mycket på den sociala biten.

– På de gemensamma arbetsdagarna är det väldigt viktigt att gå runt och röja sam-

tidigt som det sägas till exempel, så nu delar vi upp det så att allting ska vara kapat och klart när folk kommer. För det är en av årets största sociala händelser på Äppelrö. Vi grillar korv, drar grenar och kvistar och eldar. Det har jag märkt när jag har försökt flytta fem stycken till något annat område där det behövs arbetas. Då är de snart tillbaka hos de andra. Ska man få ihop arbetsdagar ska det vara något socialt kopplat till det, då jobbar folk som bara den.

SOFIA NAHRINGBAUER TEXT
sofia.n@skargarden.se
Tel: 08-54 54 27 24

Efter avslutad kurs har deltagarna både ett A- och ett B-körkort och kan allt om trädfällning, kvistning och kapning.

FOTO: MAGNUS RIGNELL